

ně rozlišiti cenu trhovou, placenou za zcizovanou nemovitost, a příslušenství spoluprodané (hospodářský fundus živý i mrtvý, zařízení obchodů, dílen, zásoby staviva atd.) téže dávce nepodléhající, dohodnouti se se stranami o obecné hodnotě k I./I. 1914, potřebná data (zvláště u pozemků!), ku osvědčení jejímú si opatřiti, a zejména zjistiti takové investice, na prodáváných nemovitostech podniknuté, které byly by s to, přivoditi poměrné snížení výměry této dávky. Pokud strana nemá již po ruce věrohodných dokladů v takovýchto investicích (jmenovitě saldovaných účtů), což stává se obyčejně tenkrát, byly-li opravy a zlepšení ta podnikána »ve vlastní režii«, doporučuje se, zhotoviti zevrubný výkaz o nich, s přesnými údaji doby, kdy byly provedeny, jakož i cen spotřebovaného na ně materialu, popřípadě i výše odměn, řemeslníkům a dělníkům vyplacených, a poukázati stranu, aby dala si tento výkaz potvrditi od příslušného úřadu obecního.

Když vše bylo takto zjištěno, a připraveno, lze snadno příslušnými daty vyplniti úřední příznávací blanket, a doložiti jej všemi nutnými doklady, údaje jeho opodstatňujícími. Tímto postupem jednak ušetří se agenda úřadu vyměřujícímu, který často teprve po řadě měsíců shání se po straně zcizivší, ku přiznání povinné, která obyčejně rozprodávši svůj majetek nemovitý, již jinam se odstěhovala, a proto marně bývá hledána, a jednak zjedná se takto hned na počátku spolehlivý podklad pro další korespondenci s úřadem vyměřujícím, která pak snadněji a rychleji dospívá k dohodě o stěžejních bodech vyměřovacího základu v daném případě.

Jest vhodné dále, a v praxi namnoze se osvědčuje, doporučiti straně, která placení téže dávky převzala, aby obecnímu úřadu, na něž zemský inspektorát s dotazy svými se bude obracet, dala k dispozici data, jichž bylo použito při vyhotovení přiznání, aby pak mezi nimi, a úředními relacemi dotyčného úřadu obecního nebylo značnějších diferencí. Představenstva vesnic a osad nenásledují totiž obyčejně příkladu větších svazků samosprávných, které neznají již mezi ve vykořisťování poplatníků rozmanitými dávkami, avšak cenice v poplatníku také voliče, čas od času o jejich osudu rozhodujícího, snaží se dosíci cesty střední, aby sice pokladně obecní dostalo se, což jejího jest, ale poplatník při tom odvedl jí pouze tolik, kolik nezbytně nutno. Staly se pak i případy, že ve snaze, vyjítí poplatníku vstříc obsahovaly úřední relace na vyměřující úřad údaje, straně dávkou povinné domněle příznivé, ač ve skutečnosti značně jí poškozující. Včasným upozorněním lze i takovým omylům předejiti.

Celý proces vyměřovací od soupisu smlouvy až do doby, kdy výměr platební této dávky nabude moci práva, nemá se ani v jediné fázi své notáři vymknouti, pročež nutno stranu poučiti, aby veškeré dotazy a přípisy, zasláné jí úřadem vyměřujícím, ihned po obdržení jejich notáři dodala, aby včas, a v souhlase s přiznáním býti mohly správně zodpověděny.

Úspěšné důsledky vylíčeného postupu záhy se dostaví, ježto srovnáním platebních výměrů, o této dávce vydaných, v případech obdobných, bude zřejmě patrný rozdíl mezi příznivými výsledky, dosaženými příznávacím řízením, vedeným notářem, využivším ve prospěch klientů všech momentů daného případu, a vysokými výměry, zaviněnými nevědomostí či indolencí strany dávkou povinné, nebo neznalostí některého pokoutníka.

Tak uplatní se také v tomto oboru všeobecně přijaté pravidlo, že povinností notářovou jest nejenom svědomitě, a právnicky bezvadně vypracovati tu kterou listinu, ale že neméně důležitě, a pro prestige našeho stavu závažně jest, býti klientu všemožně radou, a možno-li i intervencí nápomocnu při zpoplatnění listin, pro něho vyhotovených.

Zpráva o prosincové schůzi odboru Praha.

Dne 29. prosince 1923 konal pražský odbor Spolku notářů československých schůzi, ve které referoval dr. Černý, notář z Řičan, o součinnosti stavu notářského a advokátského při provádění pozemkové reformy.

Přednášející vylíčil geneticky celý postup notářské komory Pražské od 1. února t. r. až do poslední doby. Z referátu vyjímáme sdělení, že notářská komora Pražská podala presidiu Státního pozemkového úřadu zvláštní podání, jehož účelem bylo spravedlivě rozdělit práci spojenou s knihovními pořádky na základě přidělových listin mezi stav advokátní a stav notářský.

Pan prezident dr. Batěk s drem Černým intervenovali ve Státním pozemkovém úřadě. Stav nynější jest ten, že Státní pozemkový úřad použije obou stavů k součinnosti a sice na základě svobodné volby přidělců. Přídělová listina vydána bude pro celou katastrální obec pouze jedna. Státní pozemkový úřad zašle starostovi každé katastrální obce přepis, ve kterém jej vyzve, aby svolal přidělce. Tito zvolí si společného zástupce (notáře, nebo advokáta v němž mají důvěru). Přídělci podepíší tomuto zmocněnci plnou moc, kterou obdrží Státní pozemkový úřad a ten zašle potom přidělovou listinu společnému zmocněnci (notáři), aby notář provedl knihovní pořádek.

Věc jest velice důležitá a apelujeme proto na všechny kolegy, aby provádění knihovních pořádků věnovali největší pozornost a péči, aby tak prokázali, že stav náš v zájmu přidělců, v zájmu státu, dovede svěšenou věc spracovati rychle, přesně a spolehlivě!

Na schůzi přítomný prezident notářské komory Pražské dr. Batěk, jako vůdce stavu, přímo zapřisahal účastníky, aby věnovali knihovním pořádkům co největší pozornost a péči a poukazoval na následky, jež by pro celý stav nastaly, kdyby našli se kolegové, kteří by snad nevěnovali věci největší svědomitost.

Nechť proto každý pamatuje, že svým jednáním buď prospívá, nebo škodí celému stavu, a že veřejnost jest zvyklá generalisovati a z jednoho nepodařeného notáře by soudila celý stav.

Opětujeme ještě jednou, že věc jest velice vážná a že zasluhuje neobyčejné svědomitosti.

Případné návrhy, nebo dotazy mohou býti zaslány na notářskou komoru v Praze.

—ý—

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Nabyli-li kupec jednotlivce obchodní podnik společnosti s ruč. obm., nemůže vésti obchod pod zněním dosavadní firmy s vypuštěním dodatku »společnost s r. obm.«, poněvadž bez tohoto dodatku je to firma nová.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 9. května 1923 R I 412/23.)

A a B ukoupivše podnik od firmy X a I, společnost s r. obm. s oprávněním vésti podnik dále pod zněním firmy X a I, opověděli tuto firmu.

První soud zápis povolil. Druhá stolice k rekursu finanční prokuratory opověď zamítla, jelikož bez dodatku »spol. s r. obm.« jeví se firma jako firma nová.

Dovolací rekurs zůstal bez úspěchu. Důvody:

Dle § 22. obch. z. jest v případě nabytí obchodu již stávajícího dovoleno, vésti jej dále pod dosavadní firmou, totiž pod celou, úplnou firmou touto, nikoli tedy pod firmou, jež obsahuje toliko část znění firmy dosavadní. Stěžovatelé nechtějí vésti obchod pod firmou dosavadní »X a Y, společnost s r. ob.«, nýbrž pod firmou »X a Y«, což jest jen částkou znění dosavadní firmy a tedy musí býti pokládáno za firmu novou, od dosavadní firmy rozdílnou.

Minění stěžovatelů, že slova »společnost s r. obm.« jsou

jen doložkou, netvořící součástku firmy, jest mylné, neboť podle 2. odst. § 5. zák. o spol. s r. ob. musí firma společností s r. ob. obsahovatí dodatkové označení »spol. s r. ob.« a jest tedy tento dodatek podstatnou součástkou znění firmy.

Stezovatelé jsou si toho vědomi, že nesmějí užívati celé dosavadní firmy, ponevadž by tímto označením firmy bylo obecnostno klamáno v příčině formy obchodní společnosti; proto vylučují ze znění dosavadní firmy slova »spol. s r. obm.« ale tím tvoří, jak již bylo uvedeno, firmu novou a tuto nesmějí vésti, poněvadž tomu brání jasně a určitě znění čl. 17. obch. z.

Usnesení soudu rekursního vyhovuje tedy věci i zákonu na čemž ničeho nemění usnesení správní komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze, že nemá námitek proti zamýšlené změně, poněvadž jde o starou, zavedenou firmu.

Okolnost, že jiní věřitelé, nemající exekučních titulů, předstihli by v zajištění toho, jenž vydobyl si právě rozsudek, stačí k osvědčení nebezpečí ku povolení exekuce zjišťovací potřebnému.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 29. srpna 1923 R I 504/23. Krajský soud v Mostě Cg II 140/22.)

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, jímž povolena byla zajišťovací exekuce. Důvody:

Podmínkou pro povolení zajišťovací exekuce jest dle § 370. ex. ř., aby bylo osvědčeno, že vydobytí přiznané pohledávky je ožroženo.

Vymahající strana tvrdí takovéto ohrožení, jež spatřuje hlavně v tom, že strana povinná v poslední době — před návrhem na povolení exekuce zajišťovací — nemovitosti své zatěžovala, čímž se stává pravděpodobným, že vydobytí pohledávky bude, ne-li zmařeno, tož aspoň značně ztíženo. Tvrzení toto je osvědčeno knihovním výtahem okresního soudu, z něhož jde, že nemovitosti dlužníkovy zatíženy byly v roce 1922 částkou 40.280 Kč, dále kaucí hypotekou banky X per 350.000 Kč a pro U pohledávku 50.000 Kč dne 8. ledna 1923.

Praví-li vrchní soud, že účelem exekuce ku zajištění (§ 370. ex. ř.) není, aby se jednomu věřiteli dostalo uspokojení před druhými jen proto, že jest se obávati, že by ho mohli předjetí, tedy dlužno odvětiiti, že právě účelem exekuce k zajištění je, aby se věřiteli dostalo pojištění, když hrozí zmaření neb ztížení dobytí jeho pohledávky, jak § 180. odst. 2. jedn. ř. praví působením třetích osob, pravidelně tedy předskokem jiných věřitelů, kdežto prozatímní opatření slouží pouze proti hrozcím dispozicím dlužníka samého. (§ 379. odst. 2. ex. ř.) Připuštěno budiž, že tímto tvrzením zadlužením není sice ještě dokázáno, že vydobytí zažalované pohledávky bude zmařeno, ježto se neví, jakou cenu ma nemovitý dlužníkův majetek a do jaké výše je vyčerpána kaucí hypotéka. Avšak důkaz u není třeba, stačí pravděpodobnost tvrzeného nebezpečí a ta tu s ohledem na značné částky zadlužení jest.

Jednatel obchodní společnosti s ruč. obm. nemusí býti tuzemským státním občanem, ale musí míti v tuzemsku bydliště.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. dubna 1923 R I 288/23. Vrchní soud zemský v Praze R IV. 13/23. Krajský soud v Litoměřicích. Firm. 2567/22.)

Krajský soud jako soud obchodního rejstříku nařídil společnosti s obm. ruč. (tuzemské), aby do 8 neděl opověděla k zápisu jednatele zvoleného na valné hromadě v tuzemsku obývané, majícího tuzemské státní občanství a v tuzemsku bydličního.

K rekursu společnosti vyloučil rekursní soud z příkazu tolik, že jednatel zvolen býti má na valné hromadě v tuzemsku obývané a že má míti tuzemské státní občanství. Ostatek příkazu (že musí jednatel v tuzemsku bydlet) potvrdil. Důvody: V čl. XV. smlouvy se stanoví, že společníci mohou odbývati valnou hromadu kdykoli a kdekoli. Jelikož jest jedinou společníci akc. společnost X v S (v Prusku) a z předpisu § 36. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. nikterak nelyne, že by se valná hromada musila v tuzemsku odbývati a také z § 15. cit. 2. nedá se dovoditi, že by jednatel musil míti tuzemské občanství, byly tyto dva příkazy vyloučeny. Třetí příkaz, že jednatel musí bydlet v tuzemsku plyne z ustanovení § 15. cit. 2. ve spojení s ustanoveními §§ 9. č. 3., 12. č. 9., 108. č. 2., 110. č. 7., 122. a 123. cit. 2., neboť zákon i u jednatelů jakožto zástupců společnosti pro veškeré obchodování předpokládá

bydliště v tuzemsku a to tím spíše, že vyslovuje trestní sankci ohledně prohlášení jednatelů v zákoně blíže uvedených, kteréžto sankce by se stala illusorní, když by jednatel bydlil v cizozemsku.

Dovolací recurs zůstal bez výsledku. K požadavku bydliště jednatele v tuzemsku dodal nejvyšší soud: Stanoví-li zákon tento požadavek pro členy tuzemské reprezentace cizozemské společnosti, dlužno míti za to, že tuto zásadní podmínku požaduje také u jednatelů tuzemských společností s r. ob. jakožto zástupců těchto společností, jak nejvyšším soudem již opětě bylo rozhodnuto.

Kasper.

Rozhodnutí nejv. správ. soudu.

Z Věstníku ministerstva vnitra čís. 4., ročník V.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1864.)

Expropriát nemá nároku na to, aby vyvlastňující úřad řídil se ve svém rozhodnutí posudkem památkového úřadu, vyžádaným podle odst. 2. § 5 zák. č. 45/1922.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923, č. 1864.)

Půdou zabranou v odst. 3. § 3 zák. o stav. ruchu ze dne 27. ledna 1922, č. 45 Sb. z. a n. je míněna půda, podléhající záboru podle §§ 1 a 2 zák. zábor. Pro pořadí, ve kterém má půda býti vyplastněna, je směrodatnou vlastnost její v okamžiku, kdy se o vyvlastnění rozhoduje. Nebylo-li v té době propuštění určité plochy ze záboru podle § 11 zák. zábor. Stát. pozem. úřadem ještě vysloveno, není v řízení vyvlastňovacím, plochy té se týkajícím, oprávněna námitka, že se vlastník znemožní vyvlastněním právo volby podle § 11 zák. zábor.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1864.)

Pro námitku expropriátovu, že vyvlastňující družstvo stavební nemá dostatek finančních prostředků ani uchazečů o půdu, kteří by chtěli stavěti, není v zákoně čís. 45/1922 opory.

ZE DNE.

Pražský sbor notářský konal dne 6. ledna 1924 valnou hromadu, kteréž předsedal president komory Dr. Batěk. Týž podal zevrubnou zprávu o všech důležitých událostech, které se sběhly za poslední rok a označil rok ten za annus nefastus. Zmíněna dvě věci to byly, které za tento rok působily tíživě na náš stav a sice značně a ničím neodůvodněně snížení sazby notářské a opětě odnětí agendy pozůstalostní notářům.

Na list aktiv dlužno připočísti ujednání se Státním pozemkovým úřadem, dle něhož bude notářům a advokátům svěřeno, aby knihovně prováděli přidělovací listiny jakož i pevná naděje, že konečně skutečněn bude nový notářský řád, který, třeba by nebyl v intencích, jež na mysl měl náš stav, přece tvořiti bude pevnou platformu pro další vývoj notářství.

Kolega Dr. Král přednesl zprávu pokladní, dle níž celkový příjem za 6 měsíců činil 48.788 Kč 32 h a vydání 43.038 Kč 80 h, takže objevuje se v komorním hospodářství přebytek 5749 Kč 52 h. K jeho návrhu stanoven byl komorní příspěvek až do 30. června 1925 na 600 Kč ročně. Zpráva jeho přijata se schválením na vědomí a usneseno vzdáti jemu dík za pečlivé vedení finanční.

Při volbách funkcionářů zvolen za presidenta komory opět Dr. Batěk, za členy komory: Dr. Mokřý, Dr. Černý, Dr. Čulík, Dr. Král, Křen, Hejna, Dr. Zmek, Brábek a za náhradníky: Dr. Svoboda, Dr. Ponec, Krajčiček a Alois Veselý.

Na to podal Dr. Čulík zprávu o rozhodnutí ministerstva spravedlnosti, jímž zrušeno usnesení sboru notářského ze dne 2. února 1921. Usneseno ve věci té podati ministerstvu spravedlnosti zvláštní projev.

Dále podal Dr. Čulík zprávu o úmyslu vlády, zavěsti nuceně pojištění i stavů samostatně výdělkově činných, o úřadách, které se za tím účelem děly s komorami advokátní, inženýrskou, lékařskou, zvěrolékařskou a svazem lékařníků o ohra-